

✓ інтенсифікація впливу чинників глобалізації (мереживізація, діджиталізація, інтелектуалізація тощо) на розвиток товарних ринків та їх інфраструктури та зростання капіталоємкості складових інфраструктури;

✓ зростання залежності сільського господарства від природно-кліматичних умов внаслідок низького рівня розвитку інфраструктури та розгортання пов'язаних глобальних проблем;

✓ збільшення диспаритету цін на сільськогосподарську та промислову продукцію внаслідок неефективного регулювання ринків;

✓ деформація міжгалузевих економічних відносин, дезінтеграція секторів сільського господарства, що спричинено значним чином недостатнім рівнем розвитку інституціональної та інформаційної інфраструктури.

В Україні подальша увага має приділятися розвитку інфраструктури агропродовольчого ринку у її взаємозв'язку із завдання забезпечити продовольчу безпеку. Тому особливий науково-практичний інтерес мають дослідження складових інфраструктури агропродовольчого ринку в умовах інтенсифікації глобальних викликів і пошук шляхів участі підприємств країни в розвитку глобальної інфраструктури агропродовольчого ринку, що мають ставати базисом для високоефективних інвестицій вітчизняних капіталів, реалізації конкурентних переваг та задоволення національних економічних інтересів.

Список використаних джерел

1. Радзівська С. Глобальні доміанти розвитку Китаю / Радзівська Світлана, Ус Іван, Покришка Дмитро // Міжнародна економічна політика. 2017. — № 1. — С. 137—168.
2. Савельева А.В. Роль продовольственной проблемы в современной мировой экономике / А.В. Савельева // Экономический журнал ВШЭ. — № 3. — 2010. — С. 563—580.
3. Introducciyn A La Crisis Alimentaria Global // GRAIN, Entrepueblos y la Campaca «No te Comas el Mundo». — 2008. — P. 7—16.
4. Emerging Economies: Estimate of support to agriculture. OECD. STAT. — [Електроний ресурс]. URL: http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=MON2012TSE_EE
5. Sen A. Development: Which Way Now? // The Economic Journal. — 1983. — Vol. 93. — P. 76—86.

Веремієнко Т. С., к.е.н.
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ ГЛОБАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ключові слова: глобальне підприємництво, міжнародний бізнес, глобальні принципи поведінки, ціннісно-орієнтоване управління глобальним підприємством, система глобальних цінностей.

Key words: global entrepreneurship, global business, Global Behavior Principles, value oriented global enterprise management, Global Values.

Взаємозв'язку питань глобального підприємництва та пов'язаних з ним глобальних викликів та еволюції ціннісних засад останнім часом присвячується значна кількість наукових досліджень та публікацій. Дослідження розвитку підприємництва в глобальному масштабі, а також факторів, що його стимулюють, знайшли своє відображення у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених (Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Панченко Є.Г., Стрельник С.О., Кнайт Г., Кавусгіл, Макдугалл Р., Овіат В., Десс Г., Захра С. та ін.). Важливий внесок у дослідження цієї проблематики у сенсі визначення взаємообумовленості суспільних цінностей та глобального підприємництва у різних частинах світу, вніс відомий американський дослідник Р.Інглгарт [5], розгорнувши широкомасштабні дослідження в рамках міжнародної мережі «Світовий/Європейський огляд цінностей» [8]. Зокрема, глобальна мережа

«Global Values» визначає десять компонентів системи глобальних цінностей: єдність, спільнота, життя, свобода, взаємні зв'язки, сталість, творчість, розширення прав і можливостей, вибір та цілісність буття, що підкреслює дискусійний характер багатьох аспектів даної проблеми [5].

Глобальне підприємництво, ставши феноменом кінця XX — початку XXI ст., змінило традиційний погляд на транснаціональні корпорації як провідну міжнародну форму ведення бізнесу. Формалізуючись у діяльності малих і середніх підприємств, глобальне підприємництво характеризується стрімким та динамічним розвитком по усьому світу. При цьому відсутність досвіду, обмежень фінансових, людських, матеріальних ресурсів не є перешкодою на шляху до глобального успіху підприємства. Менеджери компаній, оперуючи глобальним баченням та реалізуючи стратегію на організаційно-культурному рівні, досягають позитивних характеристик зростання та можливостей розвитку своїх підприємств, які, у свою чергу, швидко інтернаціоналізуються, досягаючи успіху на міжнародних ринках [6].

Економічні та соціальні виклики сьогодення підтверджують беззаперечність того, що створення цінності виступає ключовою детермінантою стійкого й ефективного функціонування глобальних підприємств. Показово, що провідна роль у глобальному підприємстві, ціннісно-орієнтованому його управлінні, належить, здебільшого, особі підприємця. Причому оволодіння передовими технологіями у контексті запоруки успіху поступається досвіду та знанням менеджера, обранню вдалої концепції ведення бізнесу, що зумовлює успіх підприємства [6]. Інтегруючи сутність ціннісно-орієнтованого управління полягає в забезпеченні управлінського балансу між такими функціями, як інноваційна, компетентнісна, виробничо-технологічна, інституційна, соціальна, екологічна тощо [3]. Ціннісний аспект глобального підприємництва спрямований на досягнення мети максимізації найбільш ймовірної цінності підприємства для всіх складових соціо-економічної системи у довгостроковому аспекті на основі прийняття стратегічних управлінських рішень, що базуються на ключових детермінантах цінності [2].

У контексті цілісного, системного бачення проблем і суперечностей розвитку глобальне підприємництво повинно сприяти формуванню соціального про шарку підприємців-інноваторів, метою діяльності яких є, насамперед, вирішення проблем та задоволення потреб суспільства на протипагу егоїстичній меті генерації та максимізації прибутку. Ієрархічний зріз таких цінностей як: мета існування суспільства, економіки, держави, господарської поведінки людини та її підприємницької ініціативи, пріоритет існування особистості у вкрай суперечливих умовах сучасного політичного, економічного, соціокультурного розвитку, має бути в основі формування нової аксіологічно орієнтованої парадигми економічних досліджень, сприяючи розвитку цивілізованого глобального підприємництва.

Список використаних джерел

1. Богуславський О. Морально-ціннісні аспекти сучасних досліджень розвитку підприємництва / О. Богуславський, Н. Ігнатович // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2019. — Вип. 148. — С. 50—52. — [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2019_148_17
2. Завалій Т.О. Вартість чи цінність підприємства в контексті концепції Value-Based Management // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Формування ефективної моделі розвитку підприємства в умовах ринкової економіки». / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/557.pdf>
3. Орехова А. І. Ціннісно-орієнтований підхід в системі управління підприємством [Електронний ресурс] / А.І. Орехова // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал. — Сер. «Економіка і менеджмент» / Сумський національний аграрний університет. — Суми : СНАУ, 2016. — Вип. 1(67). — С. 28—32.
4. Резниченко Є. Цінності як драйвер бізнесу // Журнал SBR / STRATEGIC BUSINESS REVIEW. — [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.sbr.in.ua/?p=2363>
5. Сіденко В.Р. Нові глобальні виклики та їх вплив на формування суспільних цінностей / В. Р. Сіденко // Український соціум. — 2014. — № 1. — С. 7—21. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usoc_2014_1_3
6. Стрельник С.О. Глобальне підприємництво: еволюція поняття та сутнісна характеристика / С. О. Стрельник // Управління розвитком. — 2016. — № 3. — С. 23—28. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_3_5
7. Щербак Ю. Цінності об'єднаної Європи: монографія / Юлія Щербакова. — К.: ВЦ «Академія», 2014. — 208 с. — (Серія «Монограф»).
8. Офіційний сайт глобального дослідницького проекту «World Values Survey». / Режим доступу: <http://www.worldvaluessurvey.org/>